Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Sint-Elooisstraat 113
(Oostkamp, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2019J102
Oktober - November 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Aaron Willaert, Wouter Van Goidsenhoven, Clara Thys

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Resultaten van het bureauonderzoek 7

1.1 Administratieve gegevens 7
1.2 Onderzoeksopdracht 9

1.2.1 Doelstelling 9
1.2.2 Onderzoeksvragen 9
1.2.3 Juridische context 9
1.2.4 Randvoorwaarden 9
1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein 10

1.3 Werkwijze en strategie 11

1.3.1 Methode 11
1.3.2 Fysisch geografische situatie 11
1.3.3 Historische context en bekende archeologie 11
1.3.4 Archeologische indicatoren 11
1.3.5 Verstoringshistoriek 12
1.3.6 Introductie tot het projectgebied 13

1.3.6.1 Ruimtelijke situering 13
1.3.6.2 Geplande werken 14

1.4 Assessmentrapport 17

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie 17

1.4.1.1 Landschappelijke situering 18
1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie 22
1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie 24
1.4.1.4 Bodemvormingsprocessen 25

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis 26

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden 26
1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen 33
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen 34
1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen 38

1.5 Synthese 41

2 Bibliografie 43

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).....13
Figuur 4: Projectgebied weergeegven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).....14
Figuur 5: Projectgebied gezien vanaf de Sint-Elooisstraat (© Google Streetview). 15
Figuur 6: Verkavelingsplan (bron: opdrachtgever).....16
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt). 18
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt). 19
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt). 19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt). 20
Figuur 11: Hoogteverloop NW-ZO (Bron: Geopunt).....20
Figuur 12: Hoogteverloop, N-Z 21
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). .24
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....25
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt). 27
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).....34
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....35
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....35
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt). 36
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt). 36
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....37

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....38
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....39
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....39
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthfoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....40
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).....40

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....17

1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Oostkamp
	Deelgemeente	Ruddervoorde
	Postcode	8020
	Adres	Sint-Elooisstraat 113 8020 Ruddervoorde
	Toponiem	Sint-Elooisstraat 113
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 69356 Y_{min} = 199513 X_{max} = 69497 Y_{max} = 199611
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oostkamp, Afdeling 5, Sectie B, nr. 700v Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

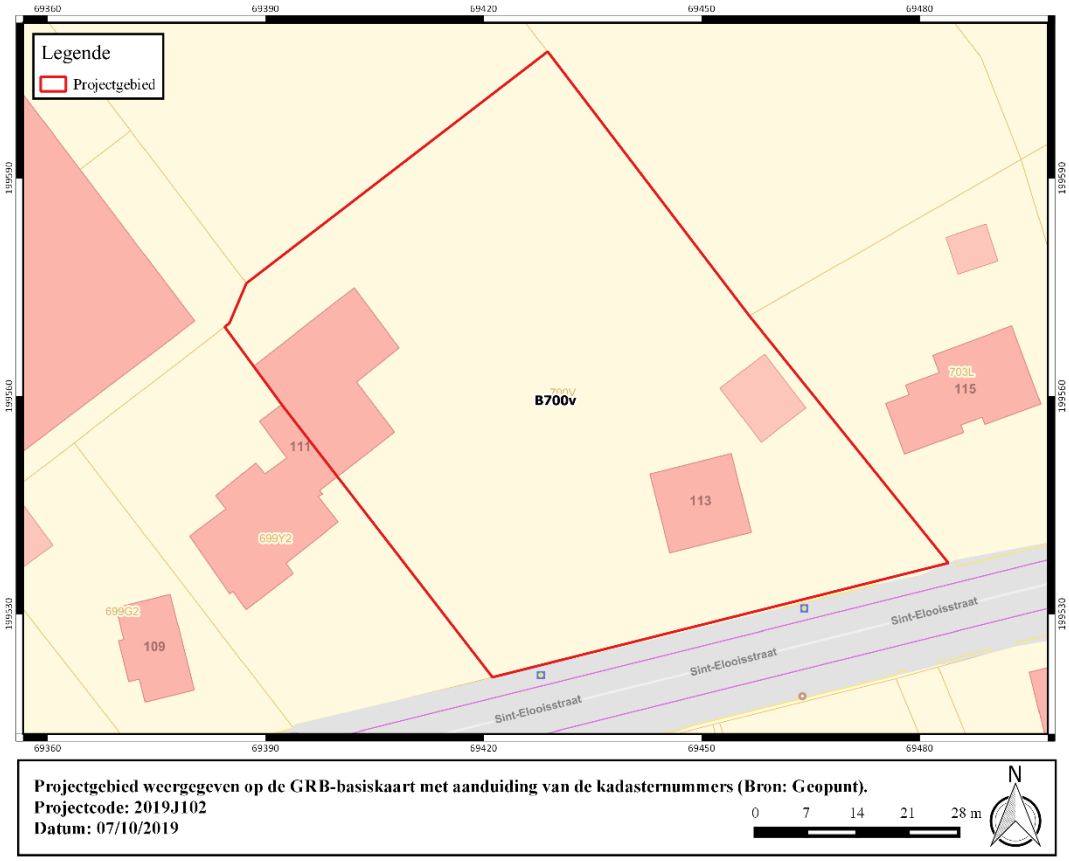

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

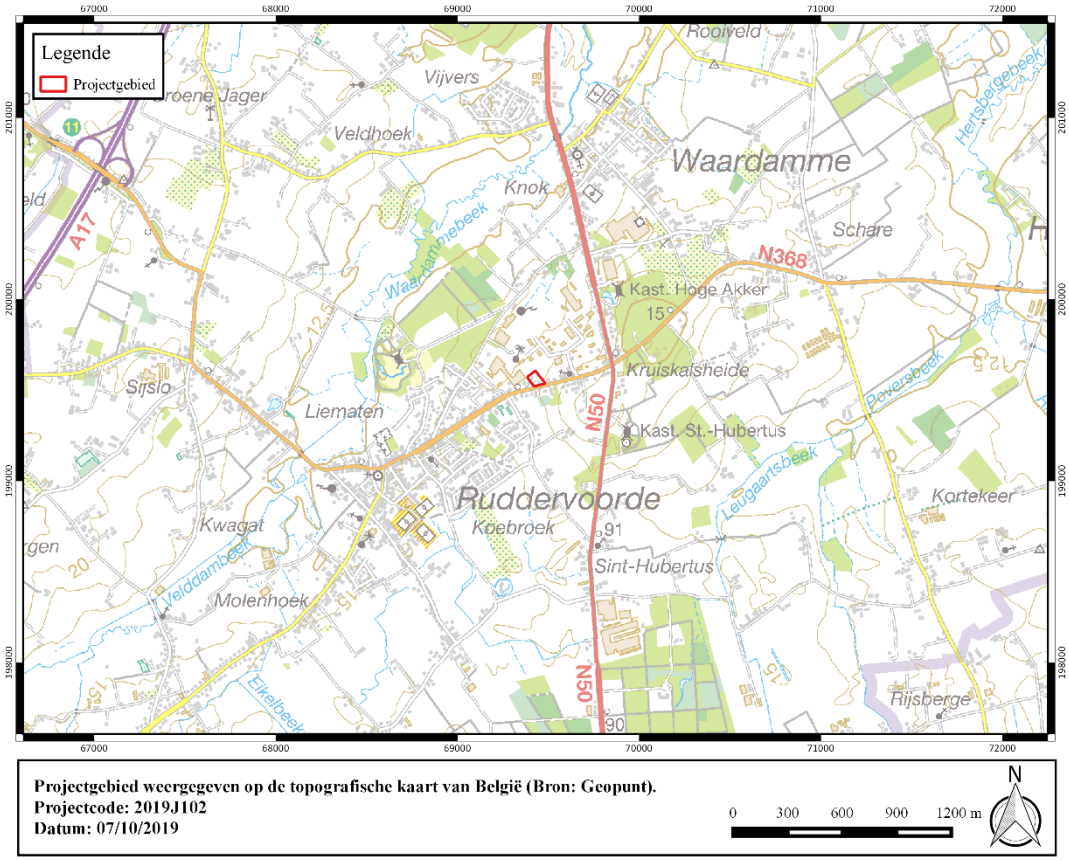

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woongebied, deels in een zone bestemd als industriegebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m^2 of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m^2 of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4469 m^2 vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel economisch onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de verkavelingsvergunning. Het verkrijgen van een vergunning voor dit project is op heden nog onzeker. Bijgevolg wenst de opdrachtgever de kost van archeologisch vervolgonderzoek uit te stellen totdat de vergunning met zekerheid bekomen is.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Oostkamp Sint-Elooisstraat werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed[1] geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

[1] https://cai.onroerenderfgoed.be/

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, 1597
- Ferrariskaart, 1771-1777
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp, 1842-1879
- Vandermaelenkaart, 1846-1854

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.[2]

[2] http://www.geopunt.be/

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen in Ruddervoorde, deelgemeente van Oostkamp, in de provincie West-Vlaanderen. Ruddervoorde is gelegen in het zuiden van de fusiegemeente Oostkamp. De grenzen van de deelgemeente worden gevormd door de Scharestraat in het oosten (grens met Hertsberge) en door de Akkerstraat, de Terluchtestraat en een deel van de Hillestraat in het noorden (grens met Waardamme). In het westen vormt de autostrade Brugge-Kortrijk (A17/E403) grosso modo de grens met Veldegem (Zedelgem) en Zedelgem. In het zuiden grenst Ruddervoorde aan Lichtervelde en Zwevezele (Wingene).

Het plangebied grenst ten zuiden aan de Sint-Elooisstraat. De dorpskern van Ruddervoorde situeert zich ca. 1,5 km ten zuidwesten.

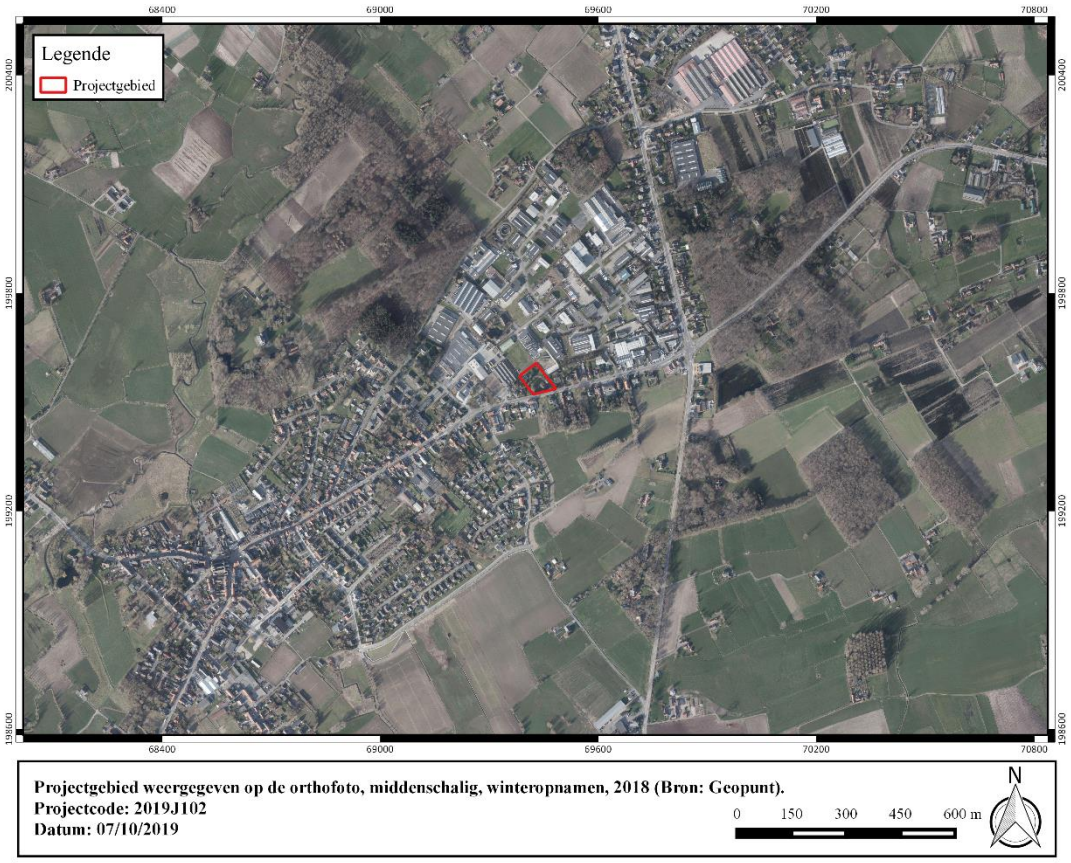

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 4469 m².

Op heden is ca. 470 m² van het terrein bebouwd. Deze bebouwing betreft een woning met bijgebouwen. Bijkomend is ca. 1350 m² verhard. Het overige deel van het terrein is in gebruik als tuinzone.

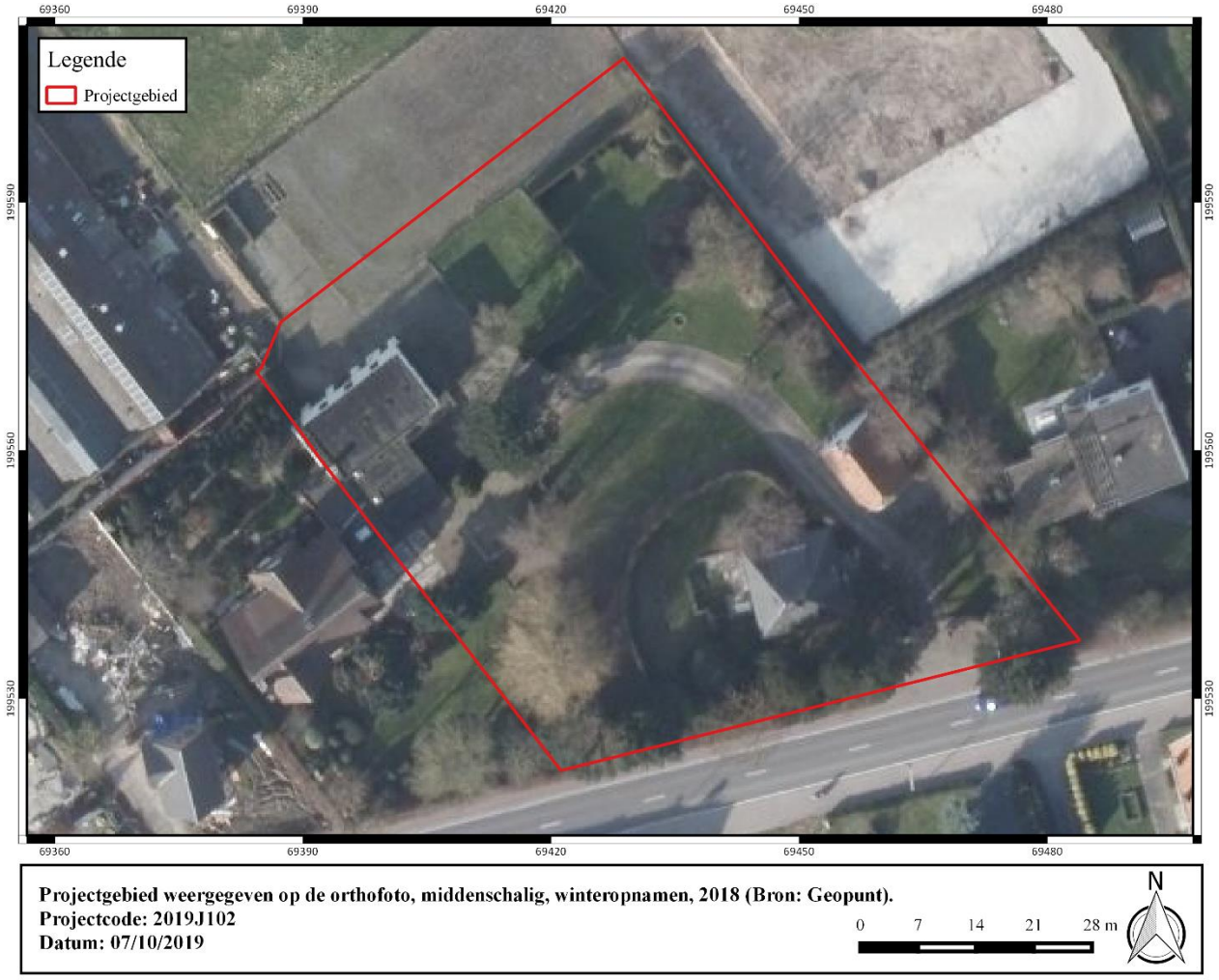

Figuur 4: Projectgebied weergeegven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).

Figuur 5: Projectgebied gezien vanaf de Sint-Elooisstraat (© Google Streetview).

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de verkaveling van een bestaand perceel in twee loten. De twee kavels worden verkocht zonder de sloop van de bestaande bebouwing. De koper heeft zelf de mogelijkheid het bestaande gebouwenbestand te hergebruiken/renoveren of een nieuwe woning op te trekken. Dit dient wel te gebeuren binnen het vooraf bepaalde bouwkader. De nieuwe woningen mogen maximaal 2 bouwlagen hebben. De noodzakelijke reliëfwijzigingen zijn toegelaten voor aansluiting met toegangen tot het hoofdgebouw en bijgebouw. Noodzakelijke voorzieningen voor terras, tuinpaden en opritten mogen voorzien worden, omrand door groenaanleg. Maximum 70 procent van de niet bebouwde ruimte mag verhard worden. Aansluitend en/of achter het hoofdgebouw zijn niet overdekte constructies (terras, zwembad) van maximaal 80 m² toegelaten. Ten noorden van de loten zijn twee bouwkaders voorzien voor bedrijfsgebouwen. Dit bedrijfsgebouw moest bestemd zijn voor handel, diensten en kantoren met daarbij horende bergingen in functie van dienstverlening. De bouwkaders hebben een oppervlakte van 650 m² en 320 m². De koper mag zelf beslissen of het reeds bestaande bedrijfsgebouw ter hoogte van lot 1 wordt hergebruikt of niet.

Rekening houdende met de verkavelingsvoorschriften en het feit dat de bodemingrepen van de eventuele toekomstige bebouwing en tuinaanleg op heden nog niet gekend zijn, dient binnen deze archeologienota uitgegaan te worden van een integrale verstoring van het terrein.

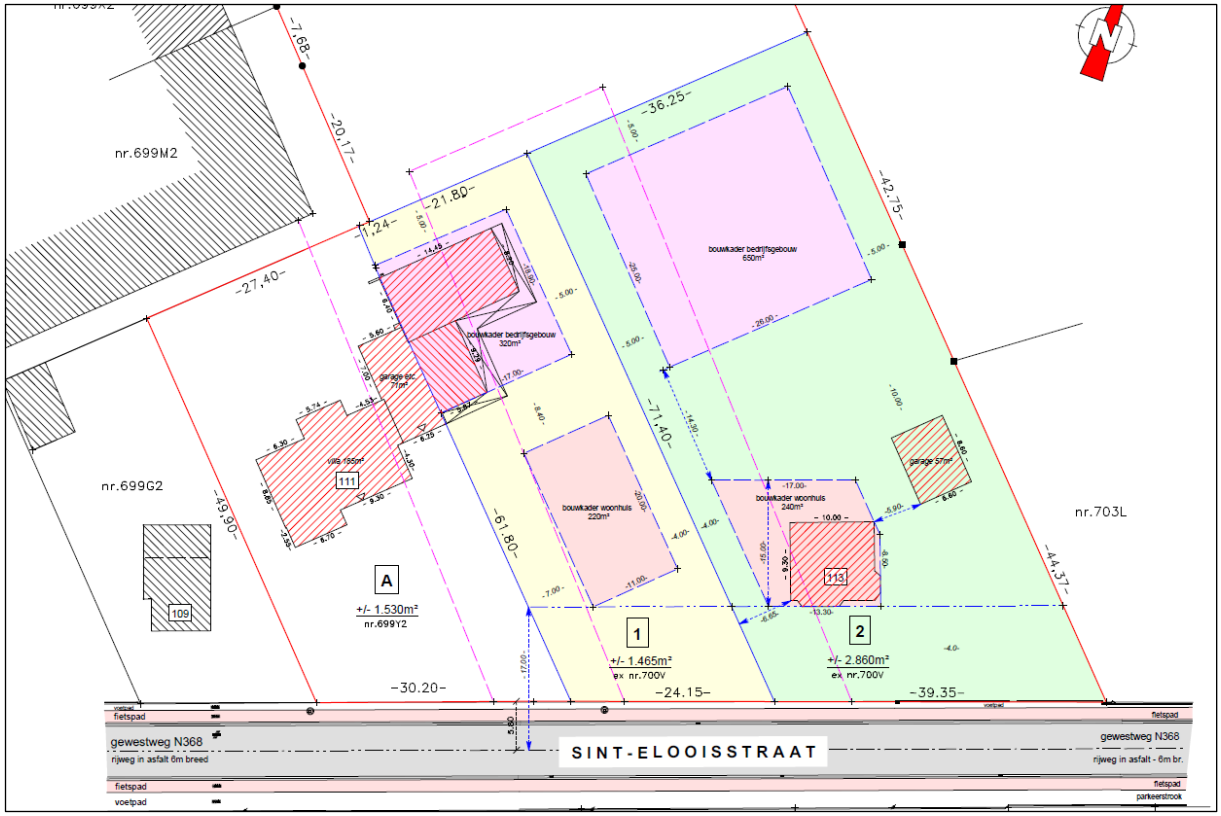

Figuur 6: Verkavelingsplan (bron: opdrachtgever).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	***Informatie***
Landschappelijke situering	Zandstreek buiten de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Pittem, Lid van Vlierzele
Quartair	Type 1
Bodemtypes	OB, wShp
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	16.4 – 18.2 m TAW
Hydrografie	Brugse polders, deelbekken Rivierbeek

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Het plangebied is gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei.

Fysisch-geografisch behoort Ruddervoorde tot Zandig Vlaanderen, meer specifiek tot het Houtland. Het onderzoeksgebied is gelegen aan de westelijke voet van een getuigenheuvel die in het oosten geflankeerd wordt door de vallei van de Hertsbergebeek en in het westen door de Rivierbeek. Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van 16.4 – 18.2 m TAW en kent een dalend verloop in noordwestelijke richting. Het microreliëf doet ter hoogte van de tuin een zekere mate van ophoging/afgraving vermoeden. De aard hiervan kan op basis van de beschikbare gegevens niet achterhaald worden.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Bekken van de Brugse polders, deelbekken Rivierbeek.

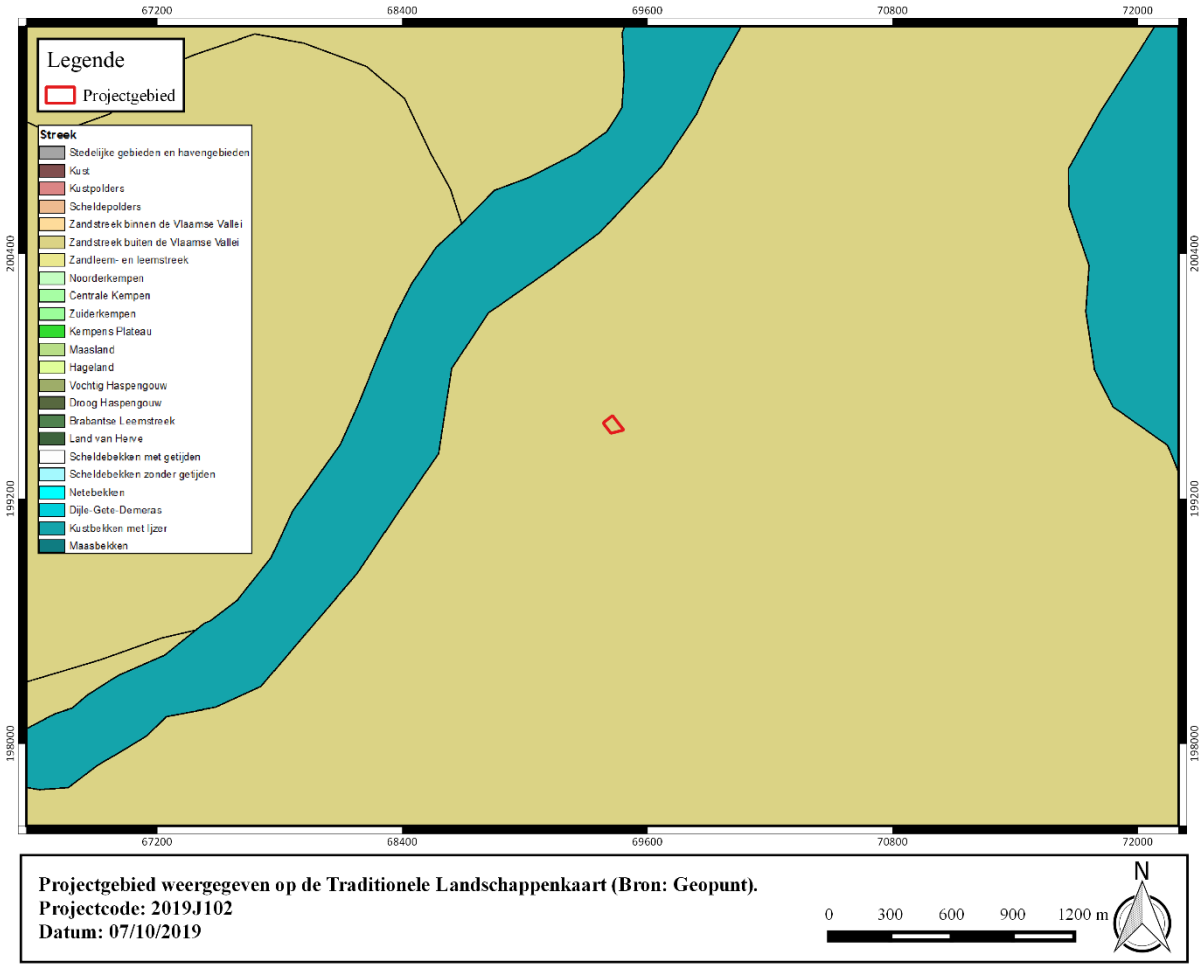

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

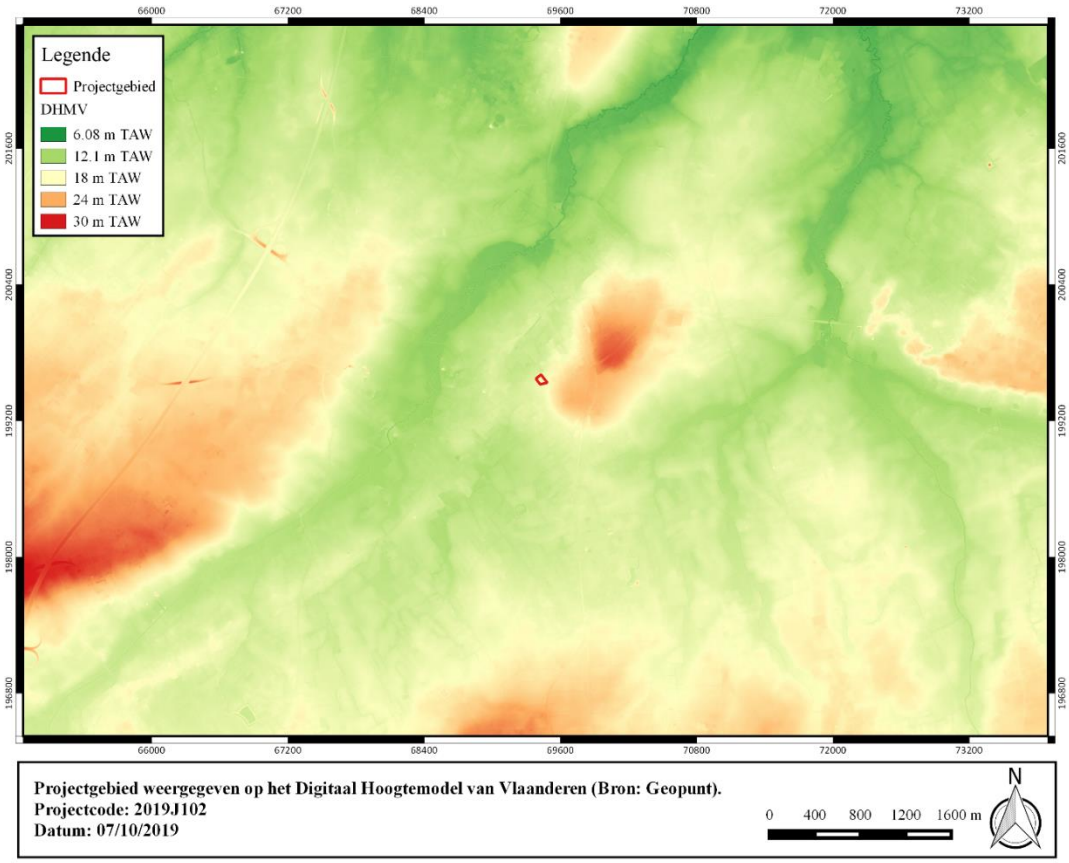

Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

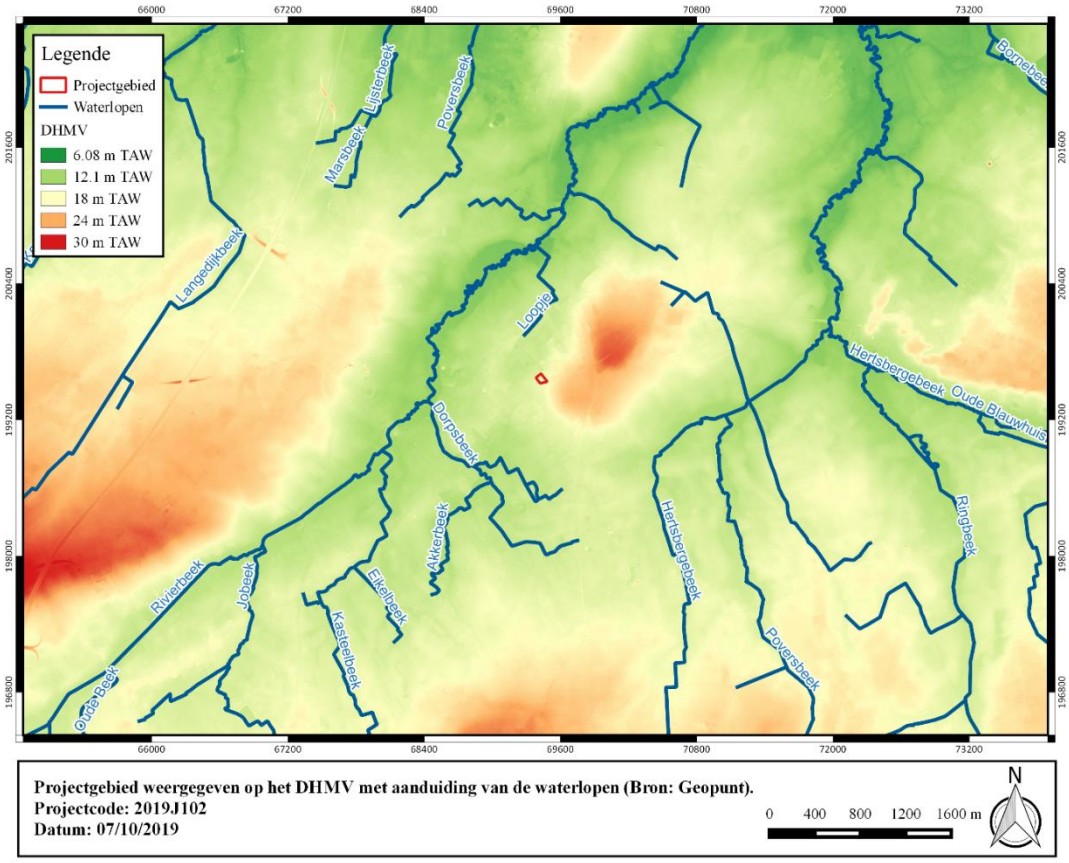

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

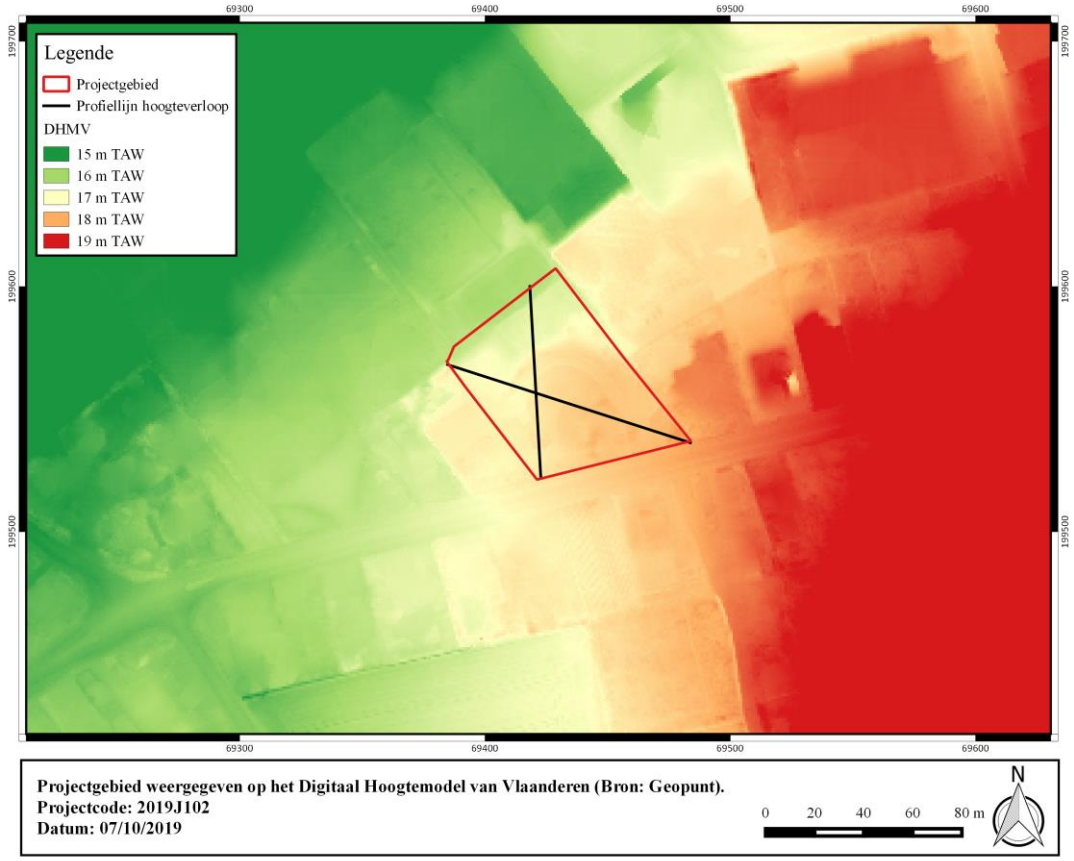

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

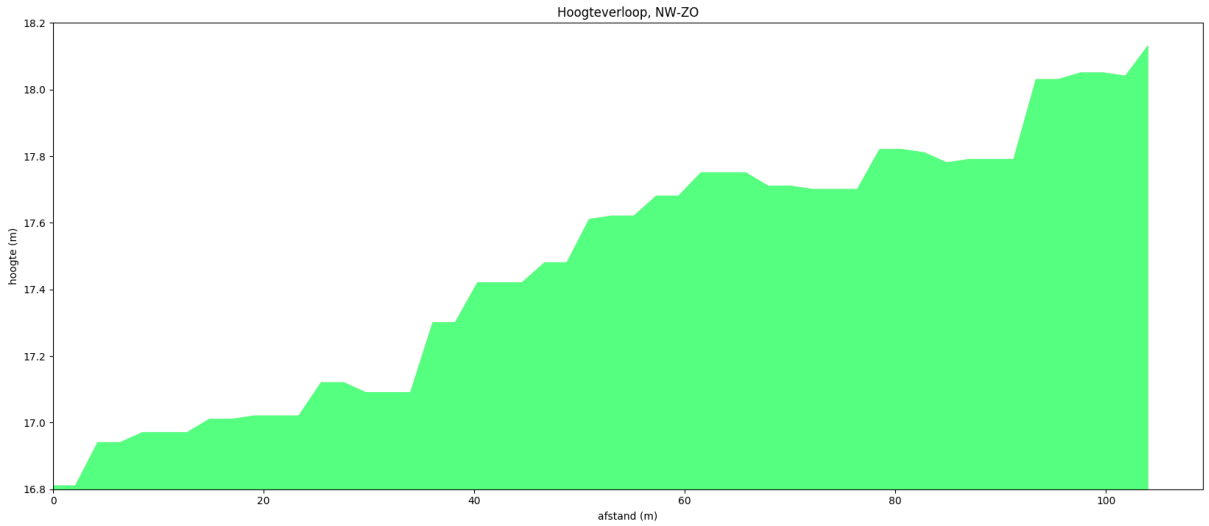

Figuur 11: Hoogteverloop NW-ZO (Bron: Geopunt).

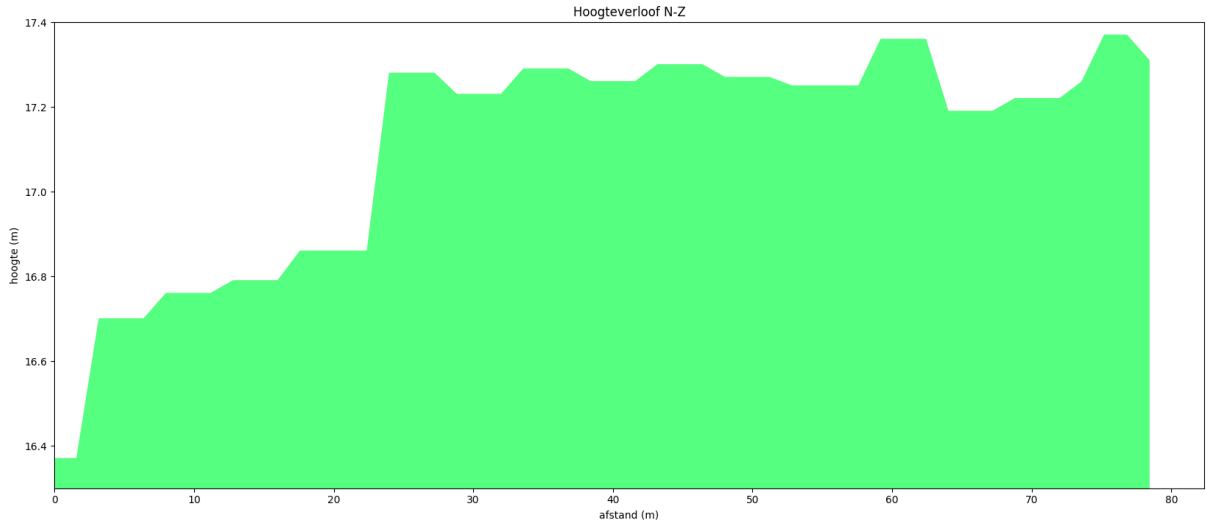

Figuur 12: Hoogteverloop, N-Z

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied ligt op de overgangszone van het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Lid van Pittem (Formatie van Gentbrugge).

De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiïge siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het Lid van Pittem bestaat uit een afwisseling van dunne laagjes kleiig-zandig grof silt en glauconiethoudend kleiig-siltig fijn zand. De laminae zijn dikwijls gebioturbeerd. Er komen getijdegeulen voor in het sediment wat in de intertidale zone is afgezet. Plaatselijk komen zandsteenbanken met opaalcement voor (veldstenen).

Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge).

De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiïge siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het Lid van Vlierzele is een groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Soms is het ook homogeen met veel tubulaties door bioturbatie. Deze zanden werden afgezet in een epicontinentale zee. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiïg zeer fijn zand met kleilenzen. Bovenaan kunnen ook gedifferentieerde kleilagen voorkomen met humeuze intercalaties. De afzetting bevat slechts weinig macrofossielen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor en werden vroeger plaatselijk aangewend als bouwsteen.

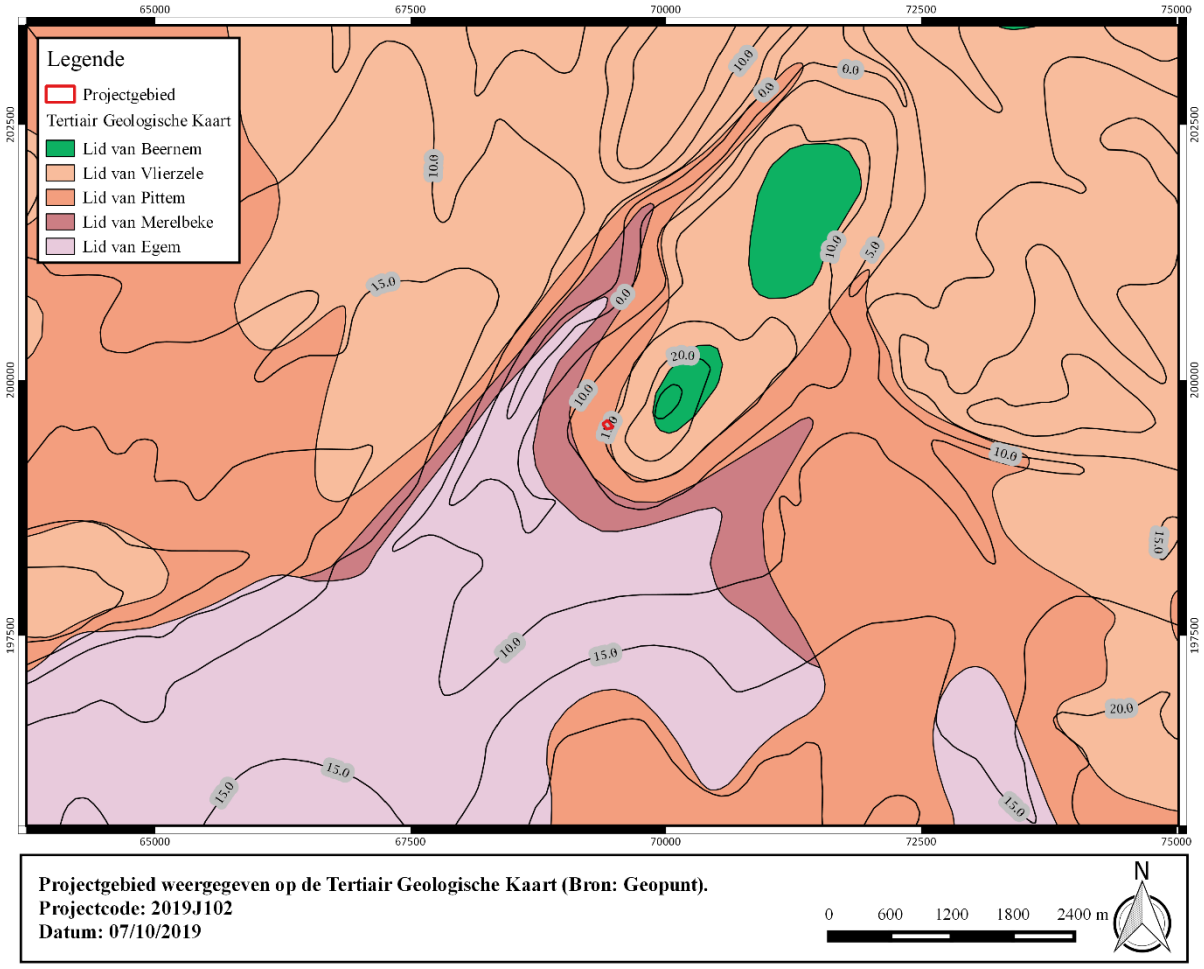

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 1**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

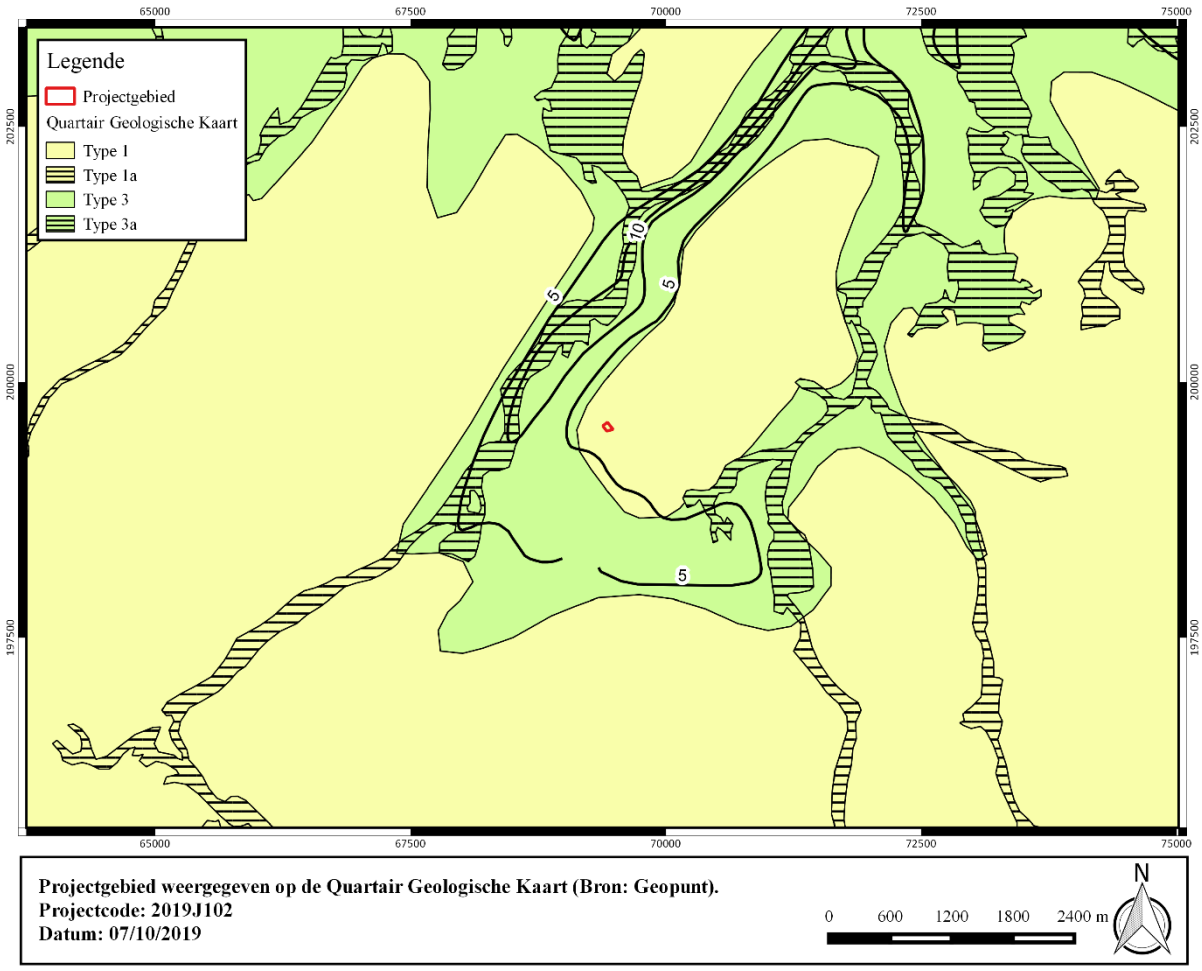

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.4 Bodemvormingsprocessen

Het bodemtype **wShp** is een natte, sterk gleyige lemige zandbodem met relatief hoge ligging. Het klei-zand situeert zich op geringe diepte (ondieper dan 75 cm). Het is een bodem zonder profielontwikkeling. Dit zijn hydromorfe natte bodems met stuwwater. De Ap is 20-30 cm dik en donker grijsbruinachtig. Tussen de bouwvoor en het kleiig (-zandig) substraat komt een lemig zandige laag voor met roestvlekken.

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

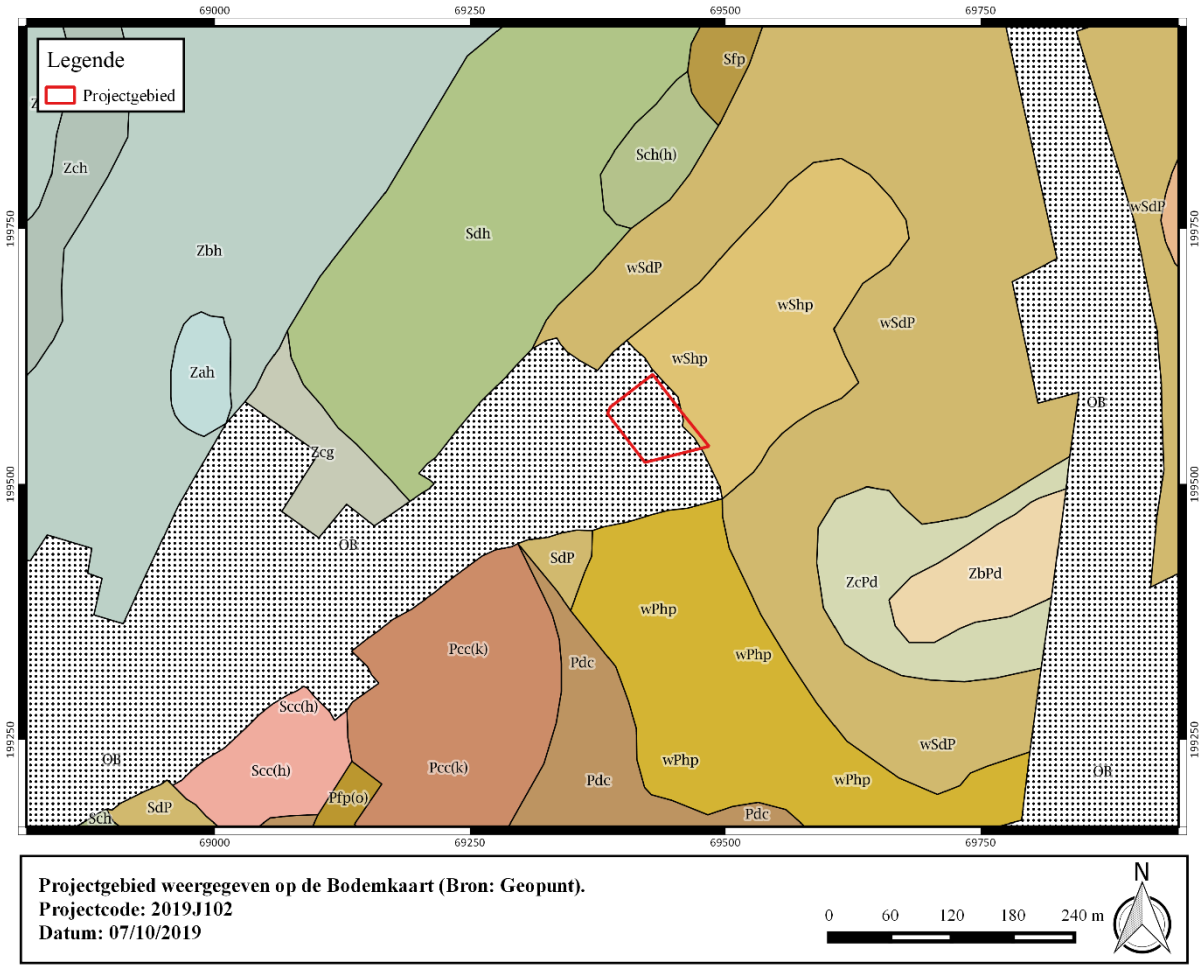

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of op belendende percelen zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Enkele honderden meter ten oosten van het onderzoeksgebied werd aan de Sint-Elooisstraat, ter hoogte van het huidige WZC 'Ter Huchte' een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij aanwijzingen voor Romeinse en mogelijk middeleeuwse bewoning werden aangesneden (CAI 151740). Een kleine kilometer ten noordoosten van het onderzoeksgebied werd relatief recent een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Akkerstraat. Hierbij werden echter geen noemenswaardige relicten waargenomen. Meer dan enkele, vermoedelijk post-middeleeuwse greppelsegmenten werden er niet aangetroffen. Verder noordwaarts, langsheen de rechteroever van de Rivierbeek zijn verschillende cropmarks in kaart gebracht dankzij luchtfotografische studie. Het betreft niet enkel cirkelvormige structuren die doorgaans worden geïnterpreteerd als grafmonumenten maar ook rechthoekige structuren en lijnelementen die een opmerkelijke hoek maken en mogelijk als erfafbakening of jonger grafmonument geïnterpreteerd kunnen worden.[3]

Relevant voor het huidige onderzoeksgebied zijn de terreinwaarnemingen aan de overzijde van de Rivierbeek. Dit gebied en de archeologische relicten vormden het onderwerp van een onderzoekscampagne uitgevoerd door de Universiteit Gent. Tijdens de verschillende onderzoekscampagnes werden bewoningssporen vanaf het neolithicum in kaart gebracht. Wat enigszins uitzonderlijk is voor de zandstreek. Naast resten van bewoning is het uit de resultaten van het onderzoek, in combinatie met de andere luchtfotografische waarnemingen, duidelijk dat tijdens de bronstijd op de randen van de beekvallei een funeraire ruimte is ingericht waarbij een groot aantal monumenten zijn opgetrokken. Het is dan ook vermoedelijk niet geheel toevallig dat bij de onderzoekscampagne delen van een Romeins grafveld aangetroffen zijn. Het betrof allen crematiegraven waarbij een opmerkelijke hoeveelheid grafgiften zijn gerecupereerd[4]. Het valt niet uit te sluiten dat aan de overzijde van de Rivierbeek uitgegaan kan worden van een 'spiegelsituatie' waarbij zowel de funeraire ruimte evenals de bewoning zich ook uitstrekte langs deze zijde van de beekvallei. Louter op basis van de gekende waarden wordt de trefkans inzake resten vanaf het neolithicum dan ook als aanzienlijk beschouwd.

[3] Polfliet, B. e.a. 2019. Waardamme – Akkerstraat proefsleuvenonderzoek, Ruben Willaert BVBA (in uitwerking).
[4] Van De Vijver M. et al., 2009, Evaluatie en waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, pp. 159

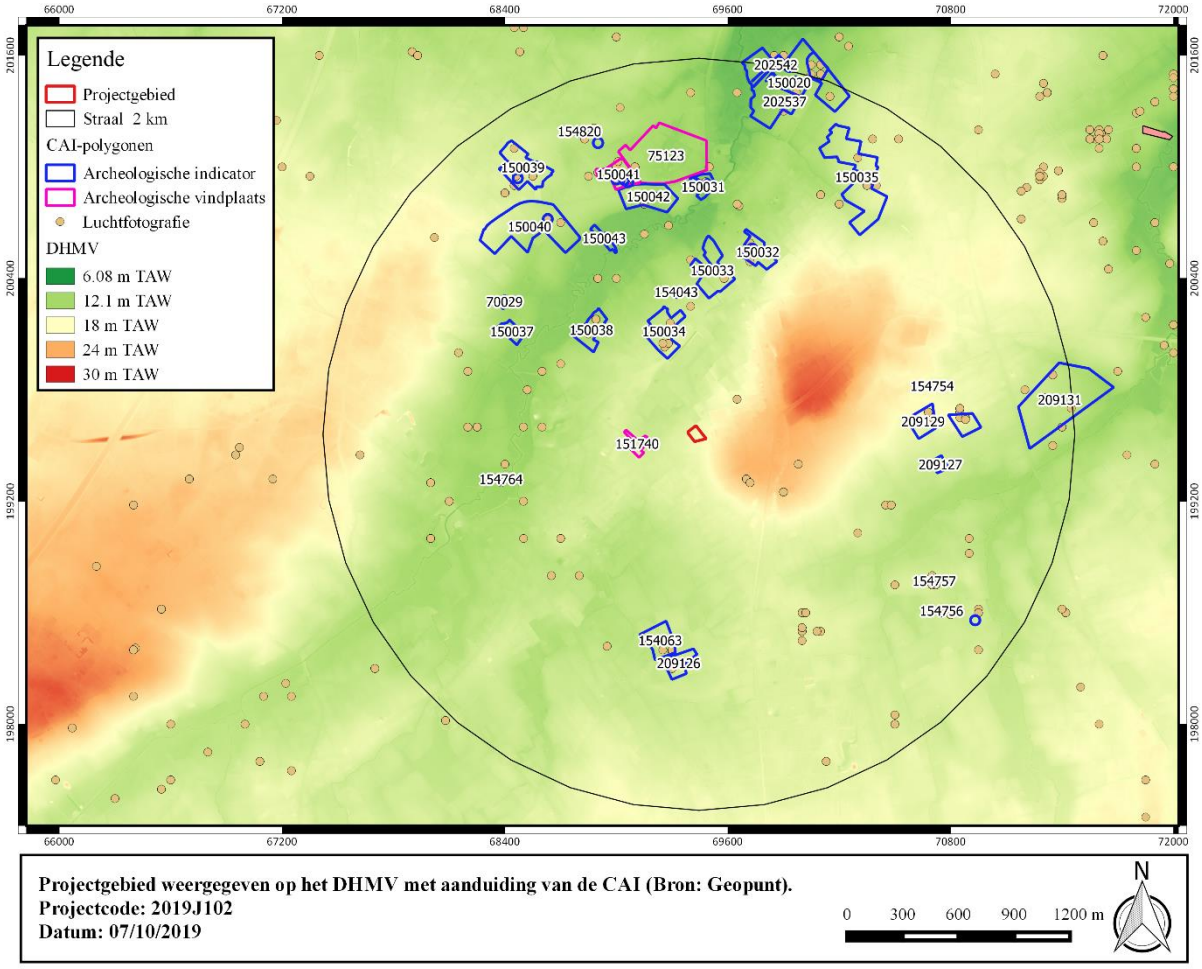

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

75123	Opgraving (2003, 2004); NK: 250 meter Finaal-neolithicum: gebouw plattegrond - Paalgat achterkant huis: 4065 v.Chr. - paalgat westermuur huis: 3950 v.Chr. - paalgat in het huis: 2805 v.Chr. (C14-datering op basis van houtskool in paalgaten) – aardewerk – lithisch materiaal – één gepolijste bijl uit groene steen – stenen blok Vroege bronstijd: 6 grafheuvels, 3 met enkevloudige gracht, 3 met dubbele gracht - van 2 kleinere cirkels kon de functie niet achterhaald worden Vroege ijzertijd: plattegrond van een boerderij met enkele bijgebouwen. Het gaat om een rechthoekig, driebeukig huis (17m bij 5,9m) met 6 kleine spiekers (4 en 6-palig). Midden-Romeinse tijd: vlakgraf - 10 gallo-Romeinse graven maar het grafveld is waarschijnlijk nog groter. Het gaat om rechthoekige grafkuilen waarin brandresten: houtskool, verbrande botresten, aardewerk (terra sigillata en handgemaakte kookpotten) en metaal. In 5 grafkuilen werden onbeschadigde potten geplaatst als bijgift - 7 van de graven liggen in een lineair patroon, in oost-west oriëntatie. Bron: o.a. Demeyere, F. & Bourgeois, J. 2005: Noodopgraving te Waardamme (Oostkamp, West-Vlaanderen): grafheuvels uit de bronstijd en een bewoning uit de

	vroege ijzertijd, Lunula, Archaeologia Protohistorica XIII, 25-30. & Deconynck, J. 2009: Het Gallo-Romeins brandrestengraf in zandig Civitas Menapiorum: een regionale diversificatie, Romeinendag-Journée d'archéologie Romaine 2009, 29-38 & Hillewaert B. e.a. 2011, Op het raakvlak van twee landschappen. De vroegste geschiedenis van Brugge, Brugge.
150041	Opgraving (2004); NK: 150 meter Finaal-neolithicum: gebouw plattegrond Vroege bronstijd: 6 cirkelvormige structuren: - 3 dubbele cirkels - 3 enkelvoudige cirkels Vroege ijzertijd: 6 spiekers (3 6-palige, 3 4-palige) – een waterput Romeinse tijd: Grafveld met 10-tal brandrestengraven die langs het wegtracé lijken te liggen (5 rechthoekige met resten van de brandstapel en 5 grafkuilen met een nis voor de grafgiften: bord in terra sigillata en drinkbeker in grijs aardewerk) - Wegtracé (enkel de grachten zijn bewaard) met hier haaks op nog een aantal grachten (perceleringssysteem) Bron: Van de Vijver M., Dalle S., Sergant J., De Mulder G., Langohr R., Van Meirvenne M., Ameloot N., Simpson D., Saey T., Bourgeois J., Crombé P., 2009. Evaluatie en waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen). Juli-November 2008
151740	Mechanische prospectie (2009); NK: 15 meter Romeinse tijd: Mogelijk vormen drie paalsporen de restanten van een gebouwtje. Het hypothetische gebouw heeft dan de afmetingen van 5,3m op 3m en een noordoost - zuidwest oriëntatie. Mogelijk een kruisgebouw uit de Romeinse periode. Onbepaald: Mogelijk een tweede gebouwplattegrond met nokstaanders en kleinere paalsporen. Mogelijk een Romeins drieschepig gebouw of een middeleeuwse gebouwplattegrond - fragment van noordoost - zuidwest lopende gracht Bron: Messiaen L., Laloo P. 2010: Ruddervoorde - WZC Ter Luchte. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek - 9 november 2010, Ghent Archaeological Team bvba

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

70029	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
73901	Indicator cartografie; NK: 150 meter

	Late middeleeuwen: site met walgracht
154043	Indicator cartografie; NK: 15 meter Middeleeuwen: site met walgracht
154063	Indicator cartografie; NK: 15 meter Middeleeuwen: site met walgracht

Luchtfotografie

150020	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: cirkelvormige gracht (cirkel 144, site 194) - mogelijk 2 andere cirkelvormige structuren - langwerpig spoor met afgeronde hoeken - andere sporen - landwegel en kavelgrachten
150031	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: - rechthoekig spoor dat deels onder de huidige bebouwing verdwijnt - sporen mogelijk te maken met een oudere schikking van het hof
150032	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: kuilen, cirkelvormige structuur
150033	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: segment, maar zonder correcte ronde vorm - mogelijk stuk wegtracé - rechthoekige/vierkante structuur
150034	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: kaveldeling, rechthoekige structuur, 2 vage cirkelvormige sporen
150035	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: - kavelsysteem, dat vaag doet denken aan "celtic fields"- veel kuilen - ovale structuur
150037	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: aantal kuilen en kaveldelingen - donkere ronde vlek: waterput/drenkkuil?
150038	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: duidelijk cirkelsegment - nog een 2e cirkelsegment
150039	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: - kaveldeling, wegtracé, kuilen - cirkelvormige structuur (cirkel 603, site 107)

	- vierkante perceelsschikking (ferme indigène?)
150040	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: depressie en mogelijke kuil - cirkelvormige structuur (cirkel 604, site 107)
150042	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: rechthoekige, ovale structuur (silo?) - ligt vlakbij Vijvers site 1.
150043	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: site met walgracht
154754	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154755	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154756	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154757	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154764	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154818	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154819	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154820	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154822	Luchtfotografie (1998); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154823	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur

154824	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154825	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154826	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
154827	Luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur
209126	Luchtfotografie; Nk: 15 meter Onbepaald: lineaire sporen, rechthoekige structuur
209127	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: lijntracés op luchtfoto, vermoedelijk grachten
209129	Luchtfotografie; Nk: 15 meter Onbepaald: complex van lineaire structuren en kuilen
209130	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: complex van lineaire sporen en kuilen
209131	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: opduiking met lineaire structuren en mogelijk omwalde site/cirkel

Niet gevonden

202500	Locatie niet gevonden
202502	Locatie niet gevonden
202504	Locatie niet gevonden
202537	Locatie niet gevonden
202542	Locatie niet gevonden

1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Ca. 1,5 km ten noorden van het plangebied is bij een opgravingscampagne menselijke aanwezigheid in de regio vastgesteld vanaf het finaal-neolithicum. Deze bewoning loopt verder in de bronstijd, ijzertijd en Romeinse tijd.

De naam Ruddervoorde komt in officiële geschriften voor vanaf de 10e eeuw. Over de betekenis van de naam worden twee mogelijkheden geopperd, 'voorde' wijst op 'doorwaadbare plaats' aan 'rudder' wordt zowel de betekenis van ridder als rund toegewezen. De eerste vermelding van de dorpsnaam is in een akte van 961, waarbij graaf Arnulf II het patronaatschap over de parochie toekent aan het kapittel van Sint-Donaas. Over de bestuurlijke machten in Ruddervoorde in de eerste eeuwen bestaan verschillende versies. Ruddervoorde was een wirwar van heerlijkheden, elk met een verschillend statuut. De voornaamste daarvan waren het Hof van Ruddervoorde, Coubrouck, de heerlijkheid den Houtschen en de heerlijkheid van Gentbrugge. Vermoedelijk situeerde het plangebied zich binnen de heerlijkheid Coubrouck, die wellicht was gegroeid uit een vroegmiddeleeuws domein.

De Brugse geschiedschrijver Galbertus van Brugge vermeldt in zijn relaas over de periode na de moord op Karel de Goede in 1127 hoe ook Ruddervoorde wordt aangevallen. In de loop van de volle middeleeuwen heeft het bosrijke gebied van Ruddervoorde te lijden onder de toenemende houtkap voor bouw-en brandhout. Dit staat in rechtstreeks verband met een demografische groei in deze periode via technologische verbeteringen in de voedselvoorziening. Door de ontbossing komt veel ruimte vrij voor veeteelt, waardoor de bossen zich niet meer kunnen regenereren. Op deze manier kwamen de veldgebieden tot ontwikkeling die zich na verloop als één geheel aaneensloten en zo het Bulskampveld vormden, zicht uitstrekkend tussen Torhout en Zedelgem.

Op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije (1597) is een vrij gedetailleerd overzicht te zien van het toenmalige stratenpatroon en de uitgestrekte heidevelden. De Torhoutsestraat en de Kortrijksestraat vormen de voornaamste noord-zuidtracés. Het dorp heeft sterk te lijden onder het geweld van de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Pas na de Spaanse Successieoorlog (1702-1713) kent de regio een periode van relatieve rust wat zich veruitwendigt in een demografische expansie, economische ontsluiting en een verbetering van het wegennet. Vanaf de tweede helft van de 18e eeuw vaardigt de Oostenrijkse machthebber een gunstige belastingsregel uit waardoor veel veldgebieden op korte termijn worden omgezet in landbouwgronden en bossen. De perceelsindeling is in de restanten van de 18de-eeuwse bossen tot op vandaag te herkennen aan de talrijke beukendreven. Dit is het meest duidelijk te zien in de *Munkebossen*. Het in productie nemen van woeste gronden zal ook door de opeenvolgende machthebbers (Fransen, Hollanders en Belgen) aangemoedigd worden via positieve belastingsmaatregelen. Met de Franse Revolutie op het einde van de 18e eeuw komt een einde aan het feodale systeem en worden veel gronden te koop aangeboden.

Ruddervoorde heeft nog grotendeels het kleinschalige, landelijke en agrarische karakter behouden door de talrijke aanwezigheid van akkerland, weiden, grachten, beboomde dreven en kleinere bospercelen. Daarnaast worden verscheidene straten gekenmerkt door hoevebebouwing uit de 18de eeuw. De meeste woningen situeren zich rond de historische dorpskom en de bewoning waaiert verder uit langs de verschillende toegangswegen. Andere bewoningsconcentraties zijn terug te vinden in de wijken Baliebrugge, Sijslo, Krikske, Molenhoek, Bergen, Kwagat, Leegte, Koebroek, Legendale en Sint-Hubertus. Lintbebouwing is voornamelijk te vinden langsheen de grote assen door de gemeente, met name de Sint-

Elooisstraat, de Torhoutsestraat, de Sijslostraat en de Leegtestraat. Verkavelingen uit de 20ste eeuw gaven aanleiding tot het ontstaan van de woonwijken[5]

1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

De Heraldische Kaart van het Brugse Vrije geeft geen bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Ook het verloop van de huidige Sint-Elooisstraat is niet op de kaart weergegeven. Ten noorden van het plangebied lokaliseert zich een molen die op de Ferrariskaart is aangeduid als Leytemolen. De Leytemolen was een houten korenwindmolen aan de huidige Terluchtestraat. Ten zuiden van de molen situeert zich een moerassige weide die verderloopt tot een de westzijde van het plangebied. De molen verdween in 1883. De Ferrariskaart karteert het plangebied als akker en heeft evenmin bebouwing weer binnen de projectgrenzen. De Sint-Elooisstraat is op de kaart weergegeven als een met bomen omzoomde weg. De 19e-eeuwse cartografische bronnen geven tevens geen bebouwing weer.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).

[5] Inventaris Onroerend Erfgoed 2019

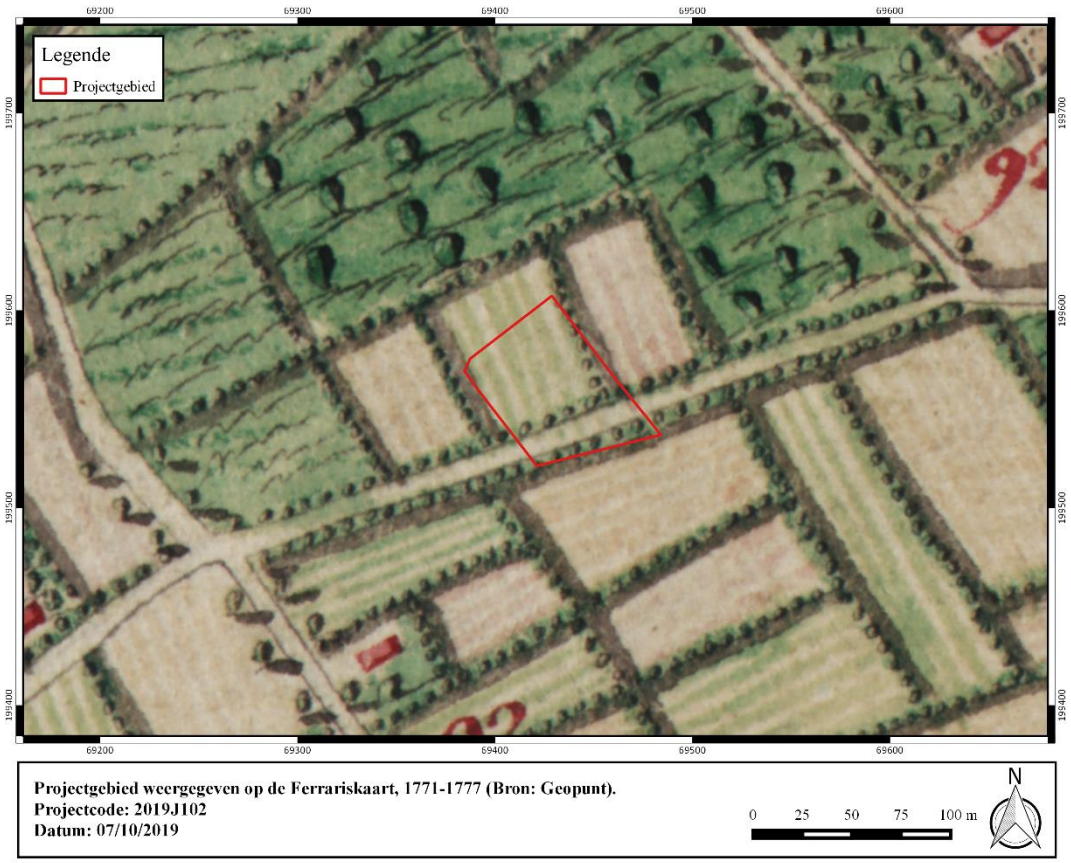

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

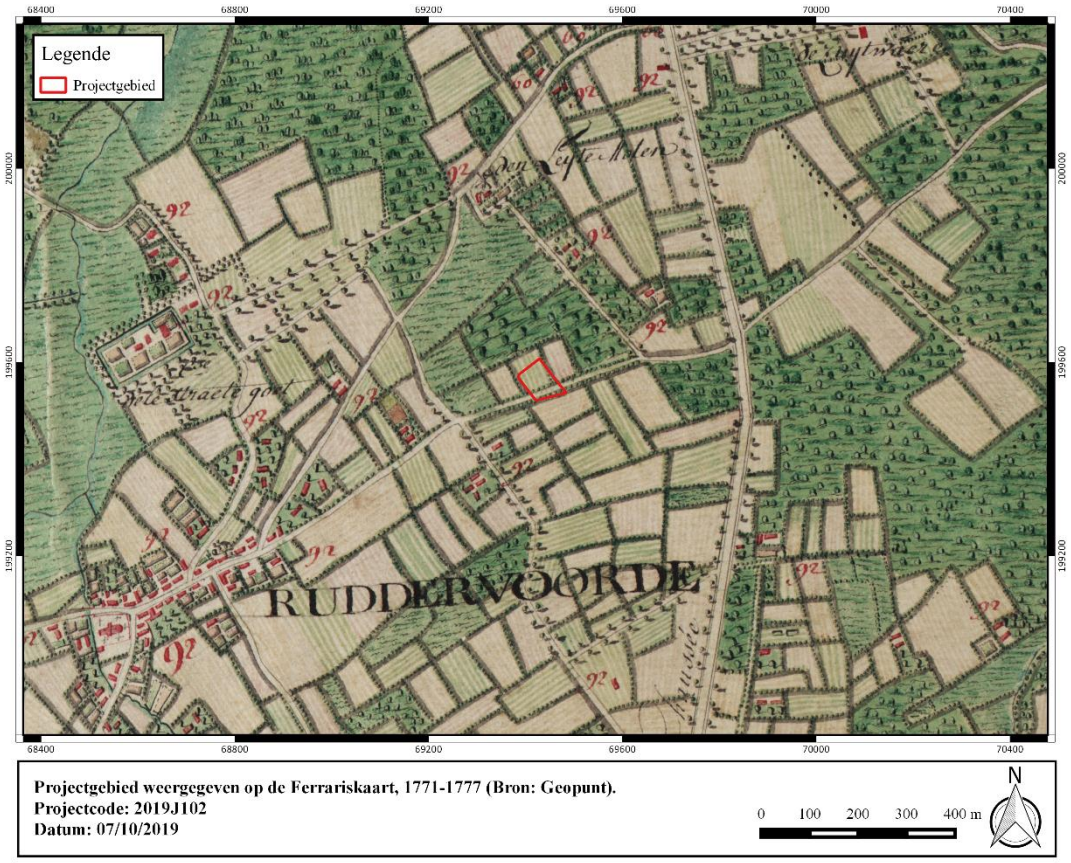

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

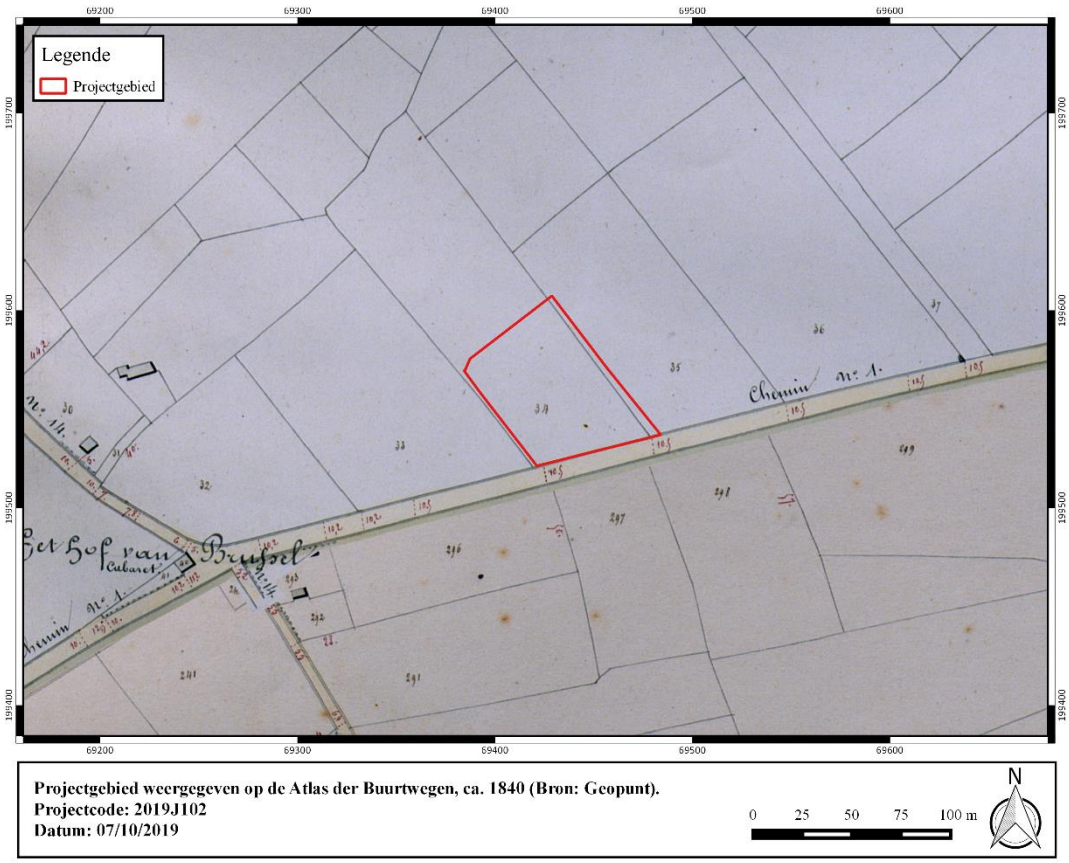

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

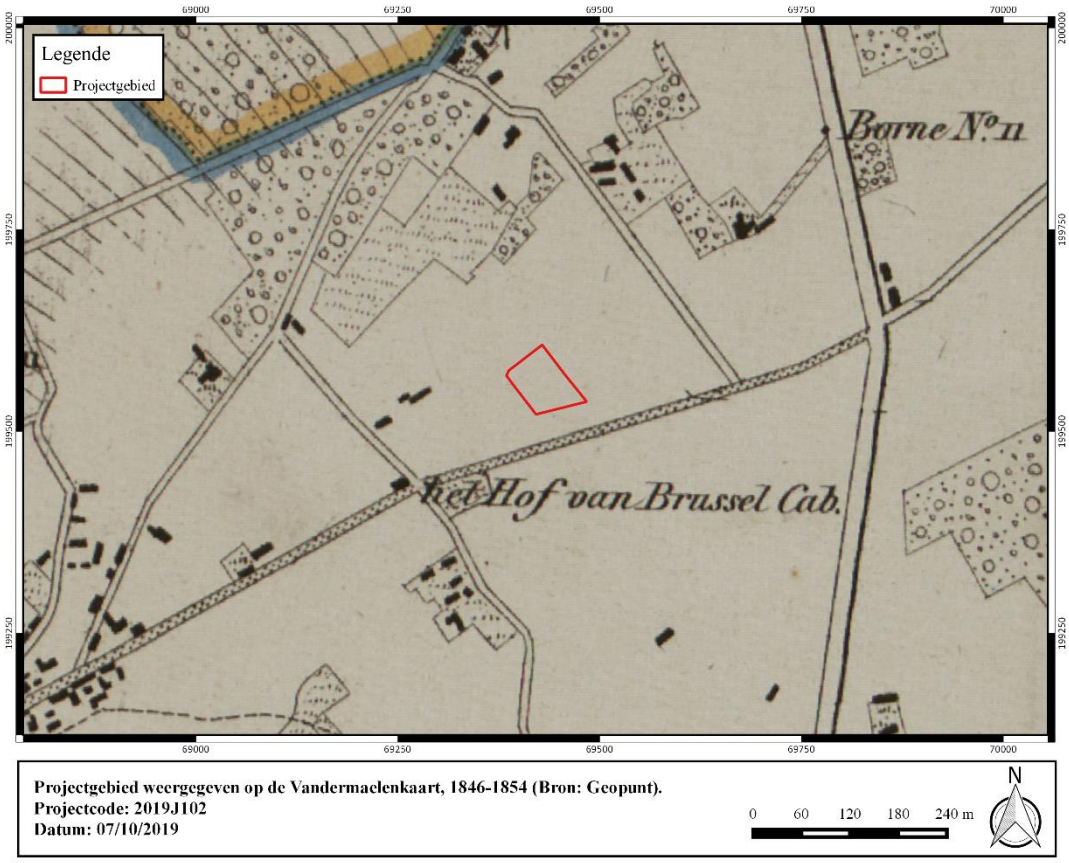

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

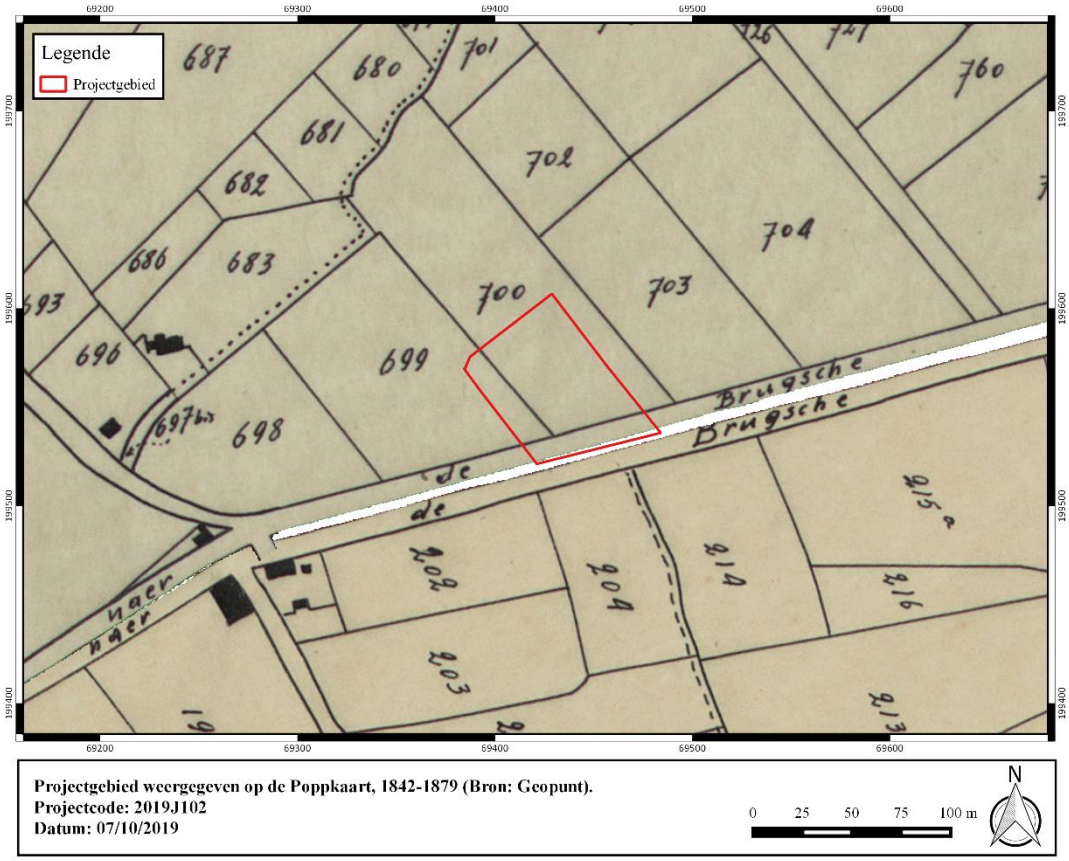

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een zekere evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. De orthofoto van 1971 geeft een beperkte zichtbaarheid. Centraal situeert zich mogelijk een rechthoekig gebouw dat op de luchtopname van 1979-1990 verdwenen is. De bebouwing in het noordwestelijk deel van het terrein is nog niet waar te nemen. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 is de huidige toestand waar te nemen. Op heden is ca. 470 m² van het terrein bebouwd. Deze bebouwing betreft een woning met bijgebouwen. Bijkomend is ca. 1350 m² verhard. Het overige deel van het terrein is in gebruik als tuinzone.

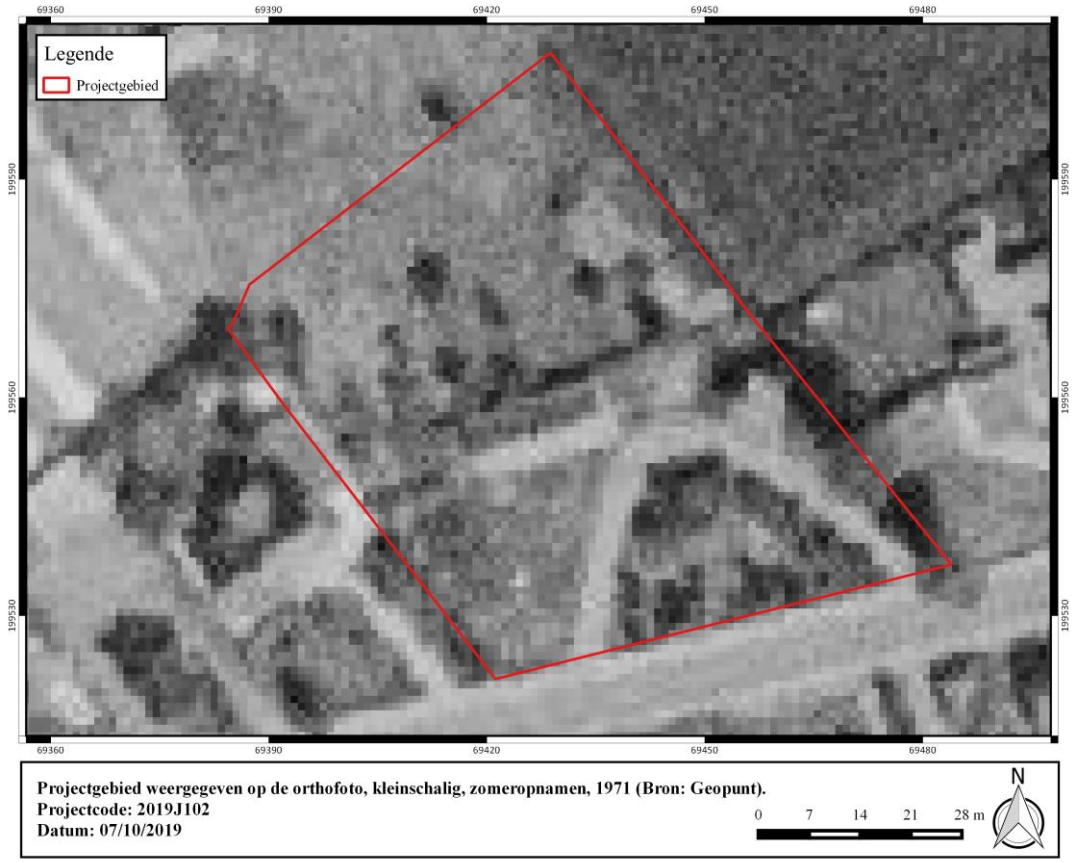

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

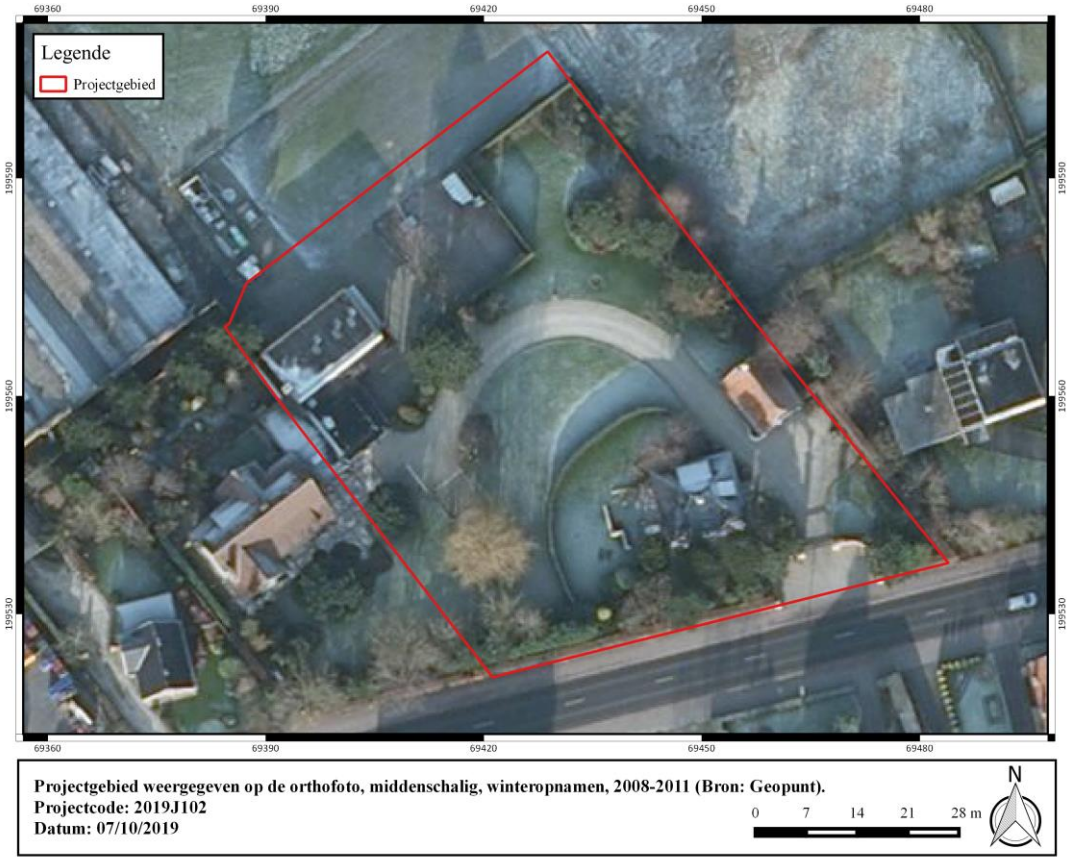

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthfoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2018 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling aan de Sint-Elooisstraat 113 te Ruddervoorde, deelgemeente van Oostkamp. Het projectgebied is ca. 4470 m^2 groot en wordt op heden ingenomen door een vrijstaande woning, atelier, garage en tuin. Deze structuren worden voorlopig niet gesloopt. De mogelijkheid bestaat wel dat deze structuren worden afgebroken op een onbepaald moment in de toekomst.

Landschappelijk gezien is Ruddervoorde gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het onderzoeksgebied is gelegen aan de westelijke voet van een getuigenheuvel die in het oosten geflankeerd wordt door de vallei van de Hertsbergebeek en in het westen door de Rivierbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen. Op de bodemkaart wordt het grootste deel van het onderzoeksgebied omschreven als 'bebouwd'. De bodemopbouw in de omgeving wordt omschreven als een natte lemige zandbodem met sterke gleyverschijnselen. Dit betreft stuwwatergronden waarbij de geringe diepteligging van de afzettingen van het Tertiair een significante invloed hebben op de waterhuishouding. Vanwege de helling van het terrein is het tevens niet ondenkbaar dat een deel van het eolisch dek is weggeerodeerd, of dat zich lokaal colluvium heeft afgezet. De informatie van de bodemkaart dient als indicatief beschouwd te worden. Hoewel de bodemkaart een natter terrein doet vermoeden tonen de gegevens van de Ferrariskaart aan dat het terrein, althans in de 18e eeuw, geschikt was voor akkerbouw. Los van deze mogelijk nattere toestand van het terrein moet de omgeving, op rand van de beekvallei, een beduidende aantrekkingskracht gehad hebben op gemeenschappen jager-verzamelaars in de omgeving.

Cartografische bronnen wijzen op een open en ruraal karakter van de omgeving. Op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije valt geen informatie af te leiden met betrekking tot het landgebruik ter hoogte van het onderzoeksgebied. Op de kaart van Ferraris is te zien hoe de omgeving van het onderzoeksgebied bestaat uit een lappendeken van enerzijds akkerland en nattere weide of bosgrond waarbij de bodemgesteldheid de landbouw vermoedelijk bemoeilijkte. Het onderzoeksgebied is op de 18e-eeuwse kaart ingekleurd als akker. De historische dorpskern van Ruddervoorde bevindt zich een 500-tal meter ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. Het 19e-eeuws kaartmateriaal geeft geen evolutie weer inzake het landgebruik. Ter hoogte van het kruispunt Sint-Elooisstraat met de Zandstraat is een herberg/theater aangeduid met de naam 'het Hof van Brussel'. Op de verschillende luchtbeelden is weinig tot geen evolutie merkbaar de voorbije decennia. Op het luchtbeeld van de jaren '80 is de huidige situatie reeds merkbaar. De impact van de tuinaanleg, bebouwing en andere activiteiten op het bodemarchief zijn op heden niet gekend.

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of op belendende percelen zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Enkele honderden meter ten oosten van het onderzoeksgebied, eveneens aan de Sint-Elooisstraat, ter hoogte van het huidige WZC 'Ter Huchte' werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij aanwijzingen voor Romeinse en mogelijk middeleeuwse bewoning werden aangesneden (CAI 151740). Een kleine kilometer ten noordoosten van het onderzoeksgebied werd relatief recent een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Akkerstraat. Hierbij werden echter geen noemenswaardige relicten waargenomen. Meer dan enkele, vermoedelijk post-middeleeuwse, greppelsegmenten werden er niet aangetroffen. Verder noordwaarts, langsheen de rechteroever van de Rivierbeek zijn verschillende cropmarks in kaart gebracht dankzij luchtfotografische prospectie. Het betreft niet enkel cirkelvormige structuren die doorgaans worden geïnterpreteerd als grafmonumenten uit de bronstijd maar ook rechthoekige structuren en lijnelementen die een opmerkelijke hoek maken en mogelijk als erfafbakening of jonger grafmonument geïnterpreteerd kunnen worden.

Relevant voor het huidige onderzoeksgebied zijn de terreinwaarnemingen aan de overzijde van de Rivierbeek. Dit gebied en de archeologische relicten vormden het onderwerp van een onderzoekscampagne uitgevoerd door de Universiteit Gent. Tijdens de verschillende onderzoeksfasen werden bewoningssporen vanaf het neolithicum in kaart gebracht. Dit is een eerder uitzonderlijke uitzonderlijk is voor de zandstreek. Neolithische vindplaatsen zijn eerder schaars en moeilijk zichtbaar[6]. Nederzettingen uit het neolithicum worden doorgaans geassocieerd met het vruchtbare lössgebied. Naast bewoningssporen uit het neolithicum werden tijdens de verschillende onderzoeken eveneens delen van een uitgestrekt woonerf uit de vroege ijzertijd in kaart gebracht waarbij de resten van een driebeukig huis, verschillende spiekers en een waterput werden onderzocht. Naast resten van bewoning is het uit de resultaten van het onderzoek, in combinatie met de andere luchtfotografische waarnemingen, duidelijk dat tijdens de bronstijd op de randen van de beekvallei een funeraire ruimte is ingericht waarbij een groot aantal monumenten zijn opgetrokken. Het is dan ook vermoedelijk niet geheel toevallig dat bij de onderzoekscampagne delen van een Romeins grafveld aangetroffen zijn. Het betrof allen crematiegraven waarbij een opmerkelijke hoeveelheid grafgiften zijn gerecupereerd[7]. Het valt niet uit te sluiten dat aan de linkerzijde van de Rivierbeek uitgegaan kan worden van een 'spiegelsituatie' waarbij zowel de funeraire ruimte evenals de bewoning zich ook uitstrekte langs deze zijde van de beekvallei. Louter op basis van de gekende waarden wordt de trefkans inzake resten van bewoning vanaf het neolithicum dan ook als aanzienlijk beschouwd.

Op basis van de beschikbare gegevens kan geen gedegen impactbepaling van de geplande werken opgesteld worden. De bureaustudie heeft aangetoond dat ter hoogte van het terrein dient uitgegaan te worden van een beduidend archeologisch potentieel. De ligging op de overgang van een beekvallei en getuigenheuvel moet uitermate geschikt geweest zijn voor seizoenale exploitatie door gemeenschappen jager-verzamelaars. Daarnaast wijzen de gekende vindplaatsen in de omgeving op menselijke bewoning vanaf het neolithicum. Hetgeen eerder uitzonderlijk is in de zandstreek. Tegenover deze verwachting staat echter het gebrek aan informatie omtrent de impact van de huidige bebouwing en tuinaanleg op het bodemarchief. Het kan niet uitgesloten worden dat bij de realisatie van paden en verschillende decoratieve elementen het terrein ooit is genivelleerd of lokaal is verstoord. Op basis van de orthoftosequentie kan een zekere mate van fragmentatie van het bodemarchief verwacht worden. Dit dient echter in de eerste plaats objectief vastgesteld te worden door middel van een landschappelijk bodemonderzoek. Terzelfdertijd kunnen de bewaringscondities met betrekking tot artefactensites geevalueerd worden. Kan op basis van de waarnemingen van de landschappelijke boringen aangetoond worden dat het bodemprofiel lokaal is bewaard, dan is een verkennend archeologisch booronderzoek noodzakelijk. In het geval van een positief resultaat dient dit onderzoek aangevuld te worden met een waarderend archeologisch booronderzoek en een proefputtenonderzoek. Met betrekking tot resten van bewoning en begraving bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode. Blijkt daarentegen uit de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek dat het bodemarchief is verstoord en gefragementeerd, dan kunnen bijkomende onderzoeksdaden vermoedelijk niet langer leiden tot kenniswinst.

[6] Sergeant J., 2010, , UGent, Proefsleuvenonderzoek te Hertsberge Papenvijvers 4 in het kader van het FWO-project "Studie van de impact van het Neolithicum in de Vlaamse Zandstreek" (2008-2011), pp. 2-5
[7] Van De Vijver M. et al., 2009, Evaluatie en waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, p. 159

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Sergeant J., 2010, , UGent, Proefsleuvenonderzoek te Hertsberge Papenvijvers 4 in het kader van het FWO-project “Studie van de impact van het Neolithicum in de Vlaamse Zandstreek” (2008-2011), pp. 2-5

Van De Vijver M. et al., 2009, Evaluatie en waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, p. 159

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.